

नेपाल सरकार
लगानी बोर्डको कार्यालय

आ.व.२०८२/८३

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ (३) बमोजिमको अद्यावधिक विवरण

(क) निकायको स्वरूप र प्रकृति:

लगानी बोर्ड नेपाल (IBN) सार्वजनिक-निजी साझेदारी तथा लगानी ऐन, २०७५ अन्तर्गत सम्माननीय प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा गठित एक स्वायत्त र उच्चस्तरीय सरकारी निकाय हो, जसले रु. ६ अर्बभन्दा बढी पुँजीका पूर्वाधार र २०० मेगावाटभन्दा बढी क्षमताका जलविद्युत् आयोजनाहरूका लागि लगानी प्रवर्द्धन, स्वीकृति, PDA/PIA सम्झौता र द्रुत सहजीकरण गर्ने कार्य गर्दछ।

(ख) निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- सार्वजनिक-निजी साझेदारी अवधारणा अन्तर्गतका परियोजनाहरूको पहिचान, सर्वेक्षण तथा कार्यान्वयनको लागि विकासकर्ता छनौट तथा अनुगमन लगायतका कार्य गर्ने,
- सार्वजनिक-निजी साझेदारी अवधारणा तथा निजी लगानीमा कार्यान्वयन हुने परियोजनाको निर्माण, सञ्चालन, व्यवस्थापन लगायतका कार्यमा सहजीकरण गर्ने,
- बोर्डद्वारा स्वीकृत शर्तहरू तथा प्रस्ताव आह्वानमा संलग्न सम्झौताको मस्यौदाको आधारमा प्रस्तावक वा लगानीकर्तासँग वार्ता गरी सम्झौता गर्ने,
- सम्झौता अनुरूप परियोजना कार्यान्वयन गर्न लगानीकर्तालाई सहजीकरण गर्ने,
- परियोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्याको निराकरण गर्ने,
- स्वीकृत परियोजना कार्यान्वयनका लागि सार्वजनिक निकाय, प्रदेश, स्थानीय तह लगायत निजी क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने,
- स्वीकृत परियोजनाले प्राप्त गर्ने आर्थिक वा गैरआर्थिक सुविधा उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाउने,
- कुनै क्षेत्र वा परियोजनाको लागि उपलब्ध गराइएको सुविधा अपर्याप्त भएको वा अन्य कुनै कारणबाट लगानी निरत्साहित भएको देखिएमा सोको सुधारका उपाय बोर्ड समक्ष पेश गर्ने,
- परियोजनाको कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने तथा समयतालिका बमोजिम परियोजना कार्यान्वयन नभएको देखिएमा सो सम्बन्धमा आवश्यक कारवाही गर्न वा अनुमति रद्द गर्नका लागि बोर्ड समक्ष सिफारिस गर्ने,

- कुनै विशेष लगानीका क्षेत्र वा उपक्षेत्रमा विशेष ध्यान दिन आवश्यक देखिएमा सोको सुझाव बोर्ड समक्ष पेश गर्ने,
- स्वदेशी तथा विदेशी लगानीको सुरक्षा तथा लगानी प्रवर्धन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- सार्वजनिक-निजी साझेदारी तथा लगानी सम्बन्धमा अध्ययन तथा अनुसन्धान गर्ने,
- बोर्डको क्षेत्राधिकार भित्र रहेका र बोर्डले निर्णय गरी तोकिदिएका प्रशासनिक तथा अन्य कार्य गर्ने ।

(ग) निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण:

- कार्यालयमा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (CEO), सह-सचिव, उप-सचिव लगायत कूल २६ जना स्थायी दरबन्दीमा कर्मचारीहरू कार्यरत छन् ।
- कर्मचारी विवरण, दरबन्दी र कार्य विभाजन तालिका कार्यालयको आधिकारिक वेबसाइट तथा सूचना पार्टीमा अद्यावधिक राखिएको छ ।

(घ) निकायबाट प्रदान गरिने सेवा:

- ठूला परियोजनाहरूको लगानी स्वीकृति तथा दर्ता ।
- सार्वजनिक-निजी साझेदारी (PPP) र गैर-PPP पूर्वाधार आयोजनाहरूको द्रुत सहजीकरण ।
- लगानीकर्ताहरूका लागि भिसा, जग्गा प्राप्ति, वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) स्वीकृतिमा सहजीकरण ।
- परियोजना विकास तथा लगानी सम्झौता वार्ता र कार्यान्वयन ।

(ङ) सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी:

- परियोजना कार्यान्वयन/विकास शाखा: सम्बन्धित परियोजना हेर्ने डेस्क अफिसर ।
- एकल बिन्दु सेवा केन्द्र (OSSC): सम्बन्धित सम्पर्क अधिकृत ।

फोन नं.-०१-४५७५२९३

e-mail : ossc@ibn.gov.np

- प्रशासन तथा वित्त शाखा: प्रशासन शाखा प्रमुख ।

(च) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

सार्वजनिक-निजी साझेदारी तथा लगानी ऐन, २०७५ र नियमावली, २०७७ बमोजिम लगानी बोर्डबाट प्राप्त हुने सेवा, दफा/नियम, दस्तुर र समयावधिको विवरण:

- आशयपत्र (EOD) पेस गर्ने: नियमावलीको नियम १७ (३) र १८ बमोजिम रु. १,५०,०००/- दस्तुर लाग्ने र समयावधि सूचनामा तोकिए अनुसार ३० देखि ४५ दिन हुन्छ।
- प्रस्ताव (RFP) पेस तथा खरिद: नियमावलीको नियम २१ र २२ बमोजिम तोकिएको खरिद दस्तुर लाग्ने र समयावधि सूचना प्रकाशित भएको मितिले कम्तीमा ४५ दिन हुन्छ।
- प्रत्यक्ष विदेशी लगानी (FDI) स्वीकृति: ऐनको दफा ३५ बमोजिम नियमावली अनुसारको दस्तुर लाग्ने र रीतपूर्वक निवेदन परेको १५ दिनभित्र सेवा प्राप्त हुन्छ।
- परियोजना सम्झौता (PDA/PIA) स्वीकृति: ऐनको दफा ३१ र ३५ बमोजिम तोकिएको दस्तुर लाग्ने र अन्तिम मस्यौदा पेस भएको ३० दिनभित्र स्वीकृति हुन्छ।
- अनुमतिपत्र जारी तथा नवीकरण: ऐनको दफा ३१ र नियमावलीको नियम ३७ बमोजिम तोकिएको अनुमति दस्तुर लाग्ने र प्रक्रिया पुरा भएको ७ कार्यदिनभित्र जारी हुन्छ।
- भिसा सिफारिस (एकल विन्दु सेवा): ऐनको दफा २९ र नियमावलीको नियम ५०-५६ बमोजिम अध्यागमन नियमानुसारको दस्तुर लाग्ने र कागजात पुरा भएको ३ देखि ५ कार्यदिनभित्र सिफारिस हुन्छ।
- वातावरणीय (IEE/EIA) स्वीकृति सिफारिस: ऐनको दफा २९ बमोजिम वातावरणीय नियमानुसारको दस्तुर लाग्ने र प्रतिवेदन प्राप्त भएको २१ देखि ३० दिनभित्र सिफारिस हुन्छ।
- जग्गा प्राप्ति तथा रुख कटान सिफारिस: ऐनको दफा २९ बमोजिम नियमानुसार लाग्ने दस्तुर चुक्ता गरी निवेदन परेको १५ कार्यदिनभित्र सिफारिस प्राप्त हुन्छ।

(छ) निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी:

- प्रक्रिया: दर्ता सम्बन्धी प्रस्ताव/आवेदन - प्राविधिक अध्ययन/छानबिन - प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (CEO) बाट सिफारिस - लगानी बोर्डको बैठकबाट अन्तिम निर्णय।
- निर्णय गर्ने अधिकारी: लगानी बोर्ड (सम्माननीय प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा) तथा अधिकार प्रत्यायोजित विषयमा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (CEO)।
- सार्वजनिक-निजी साझेदारी तथा लगानी ऐन, २०७५ को दफा ८ बमोजिमको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धमा लगानी बोर्डबाट आवश्यक निर्णय हुने।

(ज) निर्णय उपर उजूरी सुन्ने अधिकारी:

- कार्यालय वा बोर्डको प्रशासनिक निर्णय उपर ऐन/नियममा तोकिएको पुनरावेदन समिति वा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम उच्च अदालत / सर्वोच्च अदालत ।

(झ) सम्पादन गरेको कामको विवरण:

स्थायी कार्यालय संचालन:

- जेन-जी आन्दोलनका क्रममा नयाँ बानेश्वरस्थित लगानी बोर्डको कार्यालय पूर्ण रूपमा क्षतिग्रस्त भएपछि, नयाँ बानेश्वरकै BICC परिसरमा रहेको चमेनागृहको मर्मतसम्भार गरी मिति २०८३/०४/११ गतेदेखि उक्त स्थानबाट स्थायी रूपमा कार्यालय सञ्चालन गरिएको छ ।

सरोकारवालाहरूसँग छलफल तथा कार्यक्रम आयोजना:

- बदलिँदो परिवेशमा आगामी कार्यदिशा तय गर्न असोज महिनामा विकासकर्ता, उद्यमी तथा लगानीकर्ताहरूसँग अन्तर्क्रिया गरिएको ।
- कात्तिक महिनामा अर्थ मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय र उद्योग मन्त्रालयका मन्त्रीहरूको उपस्थितिमा नेपाल उद्योग वाणिज्य सङ्घसँगको सहकार्यमा “**We Will Rise**” कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- २०८२ पुस १ गते ५० भन्दा बढी चिनियाँ लगानीकर्ताहरूको उपस्थितिमा **Nepal-China Investment Symposium (Invest in Nepal)** कार्यक्रम आयोजना गरिएको ।
- विदेशस्थित नेपाली नियोगहरूसँग नेपालमा लगानी प्रवर्द्धन सम्बन्धि अन्तर्क्रियात्मक छलफल कार्यक्रम गरिएको । (जनावरी ७-८, २०२६)
- गण्डकी, कोशी, सुदुरपश्चिम, लुम्बिनी र कर्णाली प्रदेशमा PPP अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन भइसकेको ।

महत्वपूर्ण सम्झौता तथा अनुमति-पत्र:

- पाँचखाल विशेष आर्थिक क्षेत्र (SEZ) को विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्न नेपाल हेहे इकोनोमिक जोन कम्पनी लिमिटेडसँग समझदारीपत्र (MoU) मा हस्ताक्षर (२०८२ मङ्सिर १) ।
- तल्लो अरुण जलविद्युत परियोजना (६६९ मेगावाट) को परियोजना अनुमति-पत्र जारी ।

- पश्चिमा सेती जलाशययुक्त परियोजना (८०० मेगावाट) को सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको म्याद १ वर्ष थप।
- बेतन कर्णाली अर्धजलाशययुक्त जलविद्युत परियोजना (४३९ मेगावाट) का लागि रु. ९३ अर्ब ४० करोड बराबरको लगानी स्वीकृति।
- दक्षिण एसिया (नेपाल) अटो सर्भिस इको-इन्डस्ट्रियल पार्कको विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययनका लागि MoU को मस्यौदा तयार।

अरुण-३ जलविद्युत परियोजना सहजीकरण:

- लगानी बोर्ड, वाणिज्य बैङ्क र विकासकर्ताबीच प्रत्यक्ष सम्झौता (Direct Agreement) को मस्यौदा स्वीकृतिका लागि मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गर्न पत्राचार गरिएको।
- Project Review Panel (PRP) टिमद्वारा परियोजनाको स्थलगत अनुगमन (२०८२ मङ्सिर ६-८)।
- पहुँच सडक, प्रसारण लाइन, जग्गा विवाद लगायतका समस्या समाधानका लागि प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको नेतृत्वमा संखुवासभा, भोजपुर, उदयपुर, सिराहा र धनुषामा स्थानीय तह र प्रभावित जनतासँग अन्तर्क्रिया (२०८२ मङ्सिर ९-१४)।

लगानी बोर्डको बैठक तथा कार्ययोजना:

- २०८२ मङ्सिर ३ गते लगानी बोर्डको ६७औँ बैठक सफलताका साथ सम्पन्न।
- आव २०८१/०८२ को कार्य प्रगति विवरण र आव २०८२/०८३ को वार्षिक कार्ययोजना तयार गरी बोर्ड समक्ष पेश गरिएको।

नीतिगत, कानुनी तथा संस्थागत सुधार:

- संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन २०८३ को प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गरि छलफलका लागि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पेश गरिएको।
- 'सार्वजनिक-निजी साझेदारी तथा लगानी नियमावली, २०७७' मा संशोधनको मस्यौदा तयार गरी स्वीकृतिका लागि मन्त्रिपरिषद्मा पेश गर्न पत्राचार।
- कार्यविधि, एकल विन्दु सेवा केन्द्र सञ्चालन निर्देशिका, Swiss Challenge Guideline, विशेषज्ञ Hiring सम्बन्धी Guideline, VGF निर्देशिका आदिको अन्तिम मस्यौदा तयार भइरहेको।
- One Stop Service Center - Work Improvement Plan सहितको Digital OSSC सम्बन्धी ICT Readiness Assessment Report तयार।

- दर्ता, चलानी, चिठ्ठी पत्र, टिप्पणी, हाजिरी, बिदा, काज सम्बन्धी आदी कार्यहरू Digital Signature सहितको मिति २०८२ श्रावण १ गते देखि GIOMS मार्फत गरिरहेको ।
- सार्वजनिक सेवा प्रक्रियालाई ट्र्याकिङयोग्य बनाउन मिति २०८३ बैशाख १४ गतेबाट भौतिक रूपमा एकल विन्दु सेवा केन्द्र (OSSC) संचालन भैरहेको ।

नियमित सेवा तथा सहजीकरण:

- काठमाडौं उपत्यकाको एकीकृत फोहरमैला व्यवस्थापन (Package I) सम्बन्धी उच्च अदालत पाटनको आदेशबारे बोर्डलाई जानकारी गराउँदै कार्यान्वयनका लागि शहरी विकास मन्त्रालयमा पत्राचार ।
- विभिन्न परियोजनाहरूका लागि श्रम इजाजत, गैर-पर्यटकीय भिसा, विष्फोटक पदार्थ आयात/ओसारपसार, भन्सार तथा VAT छुट, र विदेशी मुद्रा सटही/स्थानान्तरण जस्ता सिफारिस र सहजीकरणका कार्यहरू नियमित रूपमा गरिएको ।
- कार्यालयको सूचीमा रहेका परियोजनाहरूको कार्यान्वयन तथा सहजीकरणका लागि Project Desk Officer तोकिएको ।
- नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद् बैठक मिति २०८२ चैत्र १३ बाट स्वीकृत १०० बुँदे शासकीय सुधार कार्यसूची अन्तर्गत लगानी बोर्डको कार्यालयसँग सम्बन्धित क्रियाकलाप सम्पन्न भएको ।

(ज) सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद:

- कार्यालय प्रमुख: प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (CEO)
- सूचना अधिकारी/गुनासो सुन्ने अधिकारी: मनोज रेग्मी, उपसचिव, मो.नं. 9851324693, [email: gunaso@ibn.gov.np](mailto:gunaso@ibn.gov.np)

(ट) ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची:

- [सार्वजनिक-निजी साझेदारी तथा लगानी ऐन, २०७५](#)
- [सार्वजनिक-निजी साझेदारी तथा लगानी नियमावली, २०७७](#)
- [रणनीतिक तथा व्यवसायिक योजना](#)
- [लगानी बोर्ड रणनीतिक खाका](#)

(ठ) आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण:

आ.व. २०८२/८३ को आर्थिक विवरण:

	विनियोजित बजेट	रोक्का बजेट	खर्च	कैफियत
चालू	६७,२३,८०,०००.००	४०,५१,१०,०००.००	४१,५०६,०५९.८०	
पूजिगत	७,२१,००,०००.००	०.००	२३,२५४,२३८.००	

आम्दानी विवरण:

अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क: रु.८८,००,०००.००

(ड) तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण:

-नभएको